

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasiilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par: 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v Poslanom 2:50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Reč prekmurskih Slovincov.

Protestni shodi so za nami. Den velke manifestacije za naš slovenski jezik, za našo slovensko domovino je mino. Vse se je končalo, ostao pa je v naših srcaj spomin, ostala je zavest, da smo močni, ar nas je vnogo i ar nas lübezen do našega slovenstva vodi, da delamo i se borimo proti vsem, štéri zdaj po sedmih letaj mirnoga življenja v Sloveniji i zdaj, kda smo se že privadili novim razmeram, vstajajo i nas ščejo po sili odtrgati od Slovenije i nas spraviti pod tihinsko nam oblast, kde bi se znova moralo začniti novo življenje i bi nastanolo novo nespোরазumjenje, novo nezadovolstvo. Naši lendavski „neodvisni“ gospodje pišejo zasmehljivo o naših shodaj i z velikim veseljom naznanjajo svojim čtevcom, da smo doživeli strašanski poraz. Püstimo jim veselje. Naj lažejo sebi i svojim, če majo v v tom veselje i če mislijo, da je to dopuščeno. Pripomnimo samo, da bi bili oni lahko veseli, če bi kda doživeli takše „poraze“, kak mi!

Shodi so minoli. Pokazali so, da nismo strašlivci i da tudi ne stojimo brezbrizno s prekrižanimi rokami, kda se trbe boriti za tak važno stvar, kak je ravno narodnost. Pred par letami še nismo bili tak odločni, ar nismo meli zadosta politične zrelosti. Što pa misli, da tudi zdaj nismo telko zreli, da bi z lastnov razsodnostjov mogli razbrati, ka je dopuščeno i ka ne i što misli, da nas s kakšimišteč obečanji i napadi na stare voditele premoti i spravi na drugo pot, nas ne pozna prav i se v svojem mišljenji jako moti. Teh par let politične šole nas je dosta navčilo. Vnogi so nastopili i slepili lüdstvo, da so narodni voditeli. Vsi so prepadnoli, mi pa stojimo še zdaj močni, kak smo bili Vstanoli so proti nam pa novi i kak narodni voditeli nas ščejo trgati. Povemo jim: kak so šli drugi, tak bodete šli vi. Mi pa ostanemo. Naše slovenstvo bomo branili i bojüvali se bomo do zadnjega, če bo trbelo do — lüdsckoga glasüvanja.

Sred narodnoga boja stojimo. Začnoli ga nismo mi, a braniti se moremo. Napadli so nas tisti, ki so še pred kratkim živeli popolnoma ločeno od naroda, ki toti vršijo poklic, štéri zahteva, da idejo med narod, a oni toga neso razmili i so mislili, da se mora z lüdstvom govoriti z rokavicami na rokaj prek rame. Tej so nas napadli i njüv

napad je bio tak grdi, da je v srce zabolo vsakšega zavednoga prekmursckoga Slovincu. Napadli so nas ino izjavili, da so „pozvani“ voditeli Prekmurja. Odgovorili smo, a naš odgovor ne bio tak odločen, kak bi njüvo postopanje zaslužilo. Tüdi nadalje bi mučali, ar smo vüпали, da z ostrim nastopom, a ne mogoče. Ob priliki naših shodov smo žalostno opazili, da so med nami lüdje — tak malo jih je, da bi jih na prste svojih rok lahko naračunali — ki z ednov rokov dobrote prejemajo, drugo pa za hrbtom stiskajo, da bi vdarili, če bi bilo mogoče. Tej lüdje so v vrsti tistih, ki govorijo o visikoj nemšckoj i vogrskoj kulturi ino kažejo, kak mili so njim Vogri, na zvüna pa kričijo: k Hrvatckoj, k Hrvatsckoj! Hrvatje smo... Dobro je. Što ne zadovolen naj ide na Nemško, Vogrsko, Hrvatsko, ali tudi na konec sveta. Zavolo njüvoga odhoda Prekmurje ne prepadne. Če pa so tü i če celo iz rok nas Slovincov sprejemajo dobrote, naj bodo na telko istínsko kulturni, da ne bodo kazali tak očivestnoga sovraštva do vsega, ka je slovensko. Žmetno smo se odločili, da smo to javno povedali, ar nam bodo v oči metali, da smo se poslužili — samo po njüvom mišljenji — grdoga orožja, a morali smo to povedati

Na to nas je silila lübezen do našega slovenstva, ar neščeemo nadale dopuščati, da bi se meli oni za prave gospodare, kda bi videli, da se mi ne oglasamo. Odločnost je od zdaj naprej potrebna bole, kak kdašteč prle.

V skupnom nastopi je moč. Zato, kda nas trgajo i nas ščejo z novim „neodvisnim“ evangelijom ločiti, zgostimo še bole svoje vrst. Tüdi tisti, štéri so do zdaj gledali od strani misleč, da jih vse to nikaj ne briga, se nam norajo pridružiti. Nasprotnik bo močen, ar se je ponüdo vladnoj stranki i si tak pridobo v njoj zaveznika. A tüdi proti njemi zmagamo, ar narodova vola je nad volov oblasti, v kolko to ne proti zakoni i če bomo mi vsi zahtevali: slovenstvo nam püstite, bodo morali to včiniti.

Naše poti.

Zadnji vodni nalevi i velke poplave so nam še gotovo vsem v spomini. Voda se je razljjala po njivaj, po travnikaj, tekla je prek poti in kde ne mogla taki prek vdariti, je poti tüdi razdrila. Voda je odišla, prišla je süša i na mesto nevarnosti, da bi se v vodi potopili, je nastopila nevarnost, da se v prahi zgübimo.

Prekmurske poti so v jako slabom stani. Ali idemo na državne ceste, ali na občinske poti, vidimo edno i isto; kda spadne malo dežja, mamó blata i vode, da trbe močno živino, če ščemo, da z nekolko vekšov žmečavov na kolaj ne vojnemo na sredi poti, če pa kakši teden dni sija toplo sunce, nastane do gležnja globoki prah i se napravijo takši žlaki, kak da s plügom zorao pot. — Zapuščene so naše poti i če v najkratíšem časi ne začnemo s poštenim popravlanjom, doživimo, da se ne bomo mogli genoti z doma s kolami.

Na državno pomoč pri popravlanji nemremo računati, ar naša Radič — Pucelj — radikalna „kmečka“ vlada za popravlanje cest ali za podporo cestnih odborov nema penez. Visiki gospodje za ceste nemajo brige. Če se tü pa tam zgodi, da se auto kakšega vladnoga gospoda pogrozi v blago, ga potegnejo jünci ali krave za par dinarčkov vö i s tem je stvar končana. Da pa bi prišlo takšemi gospodi na miseo, da bi dobro bilo pot dati popraviti i se potom takše nesreče več ne bi pripetile, se ne zgodi. Da bi bila vladina dužnost, da bi bar državne ceste država v zadostno dobrom s'ani, je očivestna stvar. A ka si ščemo, če tüdi Radičovi „kmečki“ poslanci na to dužnost ne mislijo. (Njim je za drugo ne, kak da bi nas spravili z našimi lendavskimi „neodvisniki“ vred pod svojo hrvatsko komando. Naše potrebe so jim deveta briga op. Ur.)

Pomagati si bomo morali sami. Ka sami napravimo, to bomo meli; drugi nam ne dajo nikaj. Istina da bo trbelo precitrüda, dokeč bodo naše poti resan takše, da se bodo lahko zvale poti, a toga trüda ne smemo žaljati, ar ka s popravlanjom včinitimo, bo v naš hasek. Popravlanja se toti tüdi zdaj vršijo, a ne v zadostnoj meri. Vozi se na poti kamen, ravnajo se žlaki, a vse to je premalo. Ka to pomag, če se na leto ednok natori malo kamna, da je tü pa tam eden po eden kamenček i če se ednok letno skrešejo malo žlaki. To je samo telko, da se nasiple

občinskomi vodstvi pesek v oči; občinsko vodstvo zapove, da se mora kamen navoziti i žlaki zrvnati, kak pa da se je ta zapoved zvršila, ne gleda vnogo.

Pri popravlanji cest se nesme gledati samo na to, da se „obalijo“ občinski težaki, nego da se ceste ali poti spravijo v takše stanje, da bodo lahko v deževnom i süšnom časi brez neprijetnosti slüžile svojemi namenü.

S poti se da odpraviti blato i prah. Se zna, da se mora nekak tüdi za to brigati. I što naj se briga. V prvoj vrsti občinski odbori. Dužnost občinskih odborov je, da je v občini, štéro vodijo, vse v najlepšem redi, na kelko se to da. Skrbeti mora, da se bo na zvüna videlo, da ma tüdi tisto gospodare, ka je občinsko. Posebno mora paziti na občinske poti, bolše povedano, na vse poti štere pelajo v hatari občine. Ka i kda je potrebno popravka, mora dati popraviti. Kak pa se da popraviti, bo znao vsakši odbor sam, ar to pokaže pot sama, ka njoj trbe.

O naših potaj se je že večkrat pisalo. Tüdi tü v „Novinaj“. Znova pišemo, ar je jako — jako potrebno, da se že ednok zgenemo. Kak se kaže bo jesenski čas lepi. Vnogo se lahko včini. V vnogih krajaj prelüknjeni cementani mosti, do 10 centimetrov globoki žlaki po vsej potaj, zamüšene grabe i velikansko blato ob priliki dežja, to vse nam kaže, ka nam je včiniti. Občinski odbori na delo! Nastopite, preglednite, ka ja potrebno i se potom potrudite, da se pomali vse popravi. To je vaša dužnost, pravico pa tüdi mate zahtevati, da se vaše zapovedi zvršijo.

Še naprej bomo govorili . . .

Gospodje iz D. Lendave nam v „Naših novinaj“ i „Néplapi“ naročajo, da naj vtihnemo, ar nemamo pravice govoriti. Pišejo, da sta M. Sobota i Crenšovci pokazala, da narod ne z nami, nego da je na njüvoj strani. Ne vemo kak si to mislijo.

Brez vsakše velke agitacije se je zbralo v M. Soboti i Crensovci prek 10 jezer lüdi, od šterih je najmenje do 90 procentov izjavilo, da so z nami, kda ide za slovenstvo naše Slovenske krajine i brez agitacije je cela bogojanska fara izjavila, da se pridružüje zbranim v M. Soboti i Crensovci i da sprejema rezolucije, štere bodo sprejete na protestni shodaj.

Ali teda nemamo pravice tüdi naprej govoriti v imeni prek-

Anton Lipovšek, gostilničar, Maribor, Gosposka 26.

Štefan Sukič, krojaški mojster, predsednik obrtne zadruge Murska Sobota. Ivan Pollak, strojarstvo, predsednik obrtne zadruge, Kamnik.

Namestniki:

Franc Pust, tesarski mojster, Ljubljana, Streliška u.

Ivan Černe, sedlar, Lesce.

Hans Schuller, hotelir, Slovenjgradec. Jakob Jaš, izdelovatelj olja, Št. Ilj pod Turjakom.

IV. Kategorija:

Kandidati:

Janez Vrečar, mizarski mojster Sp. Domžale.

Jakob Babnik, vodovodni instalater, Ljubljana, Kapiteljska 3.

Miloš Hohnjec, kipar, Celje, Razlagova u. Franc Korazija, dimnikarski mojster, Maribor, Stritarjeva u.

Namestniki:

Joško Toporiš, krojaški mojster, predsednik obrtne zveze, Tržič.

Štefan Litrop, čevljarški mojster, Turnišče.

Anton Benegalija, krojaški mojster, Ljubljana, Poljanski nasip 40

Vinko Simonič, mehanik, Ptuj.

Kandidate za industrijski odsek bomo še sporočili.

Za volivni odbor združenih stanovskih kandidatnih list trgovcev, obrtnikov in industrijcev v Sloveniji.

Ivan Ogrin l. r.

podpredsednik zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Ivan Jelačin,

predsednik zbornice za trgovino, obrt in industrijo in predsednik zveze trgov. gremijev.

GLASI

Murska Sobota.

— **Kmečka posojilnica v M. Soboti** naznanja vsem, da se izdavi g. Krčmar Štefan iz M. Sobote za glavnoga voditelja. „Kmečke posojilnice.“ To ne istina; on pri posojilnici nema nikših opravkov. Bio je slučaj, da je obečal posojilo i dotični je prišo, da bi je dvigno, vodstvo pa za to ne ve. Zato opozarjamo cenjeno občinstvo, če što žele posojilo, ali naložiti peneze v posojilnico, se naj osebno obrne v pisarno posojilnice. Načelstvo.

— **Oglasi za „Kalendar.“** Što šče meli v „Kalendaru“ presv. Srca Jezušovoga za l. 1927. oglas, se zglati v tajništvi S. L. S. v M. Soboti. (v Faflikovoj hiši pri špitali), ali pa naj pošle oglas na upravništvo „Novin“ v Črensovci. Kalendar se razpošle po celom Prekmurji v okoli 6000 falataj zato bodo meli oglasi gotovo velki uspeh.

— **Proslava rojstnoga dneva prestolonaslednika.** V pondelak zvečer se je vršo v proslavo rojstnoga dneva našega prestolonaslednika Petra pohod po varaši. Pohoda se je vdeležilo jako dosta ljudi. Da je bilo zastopano pri pohodu tudi občina i uradi, niti ne trbe spominjati.

Slovenska Krajina.

— **Orlovska prireditov v Črensovci.** Prihodajo nedelo, 19. augusta bo v Črensovci križovsko proščenje. Kak prlejša leta, priredi orlovska družina iz Žižkov tudi to leto na te den javen telovodni nastop. Žižkovske Orle smo vsigdar občudovali zavolo njihovo-

ga hitroga napredka, kda so kde nastopili. Pri vsakom nastopi so nam najmre pokazali ka lepoga. Za letošnji nastop tudi pripravljajo posebnosti. Ne bodo nastopali samo s prostimi i simboličnimi vajami, nego nastopijo tudi z lehkov atletikov. Gotovo bo nekaj posebnoga skakanje s palicov. Vsi prijatelji orlovske mladine i vsi, šteri majo nad lepim veselje, naj ne zamüdijo lepe prilike, da prireditev obišejo.

— **Ka bo z meščanskov šolov v .D Lendavi?** Kak se čüje, se na meščanskoj šoli v Lendavi v prvom razredi ne začno pouk, če tudi se je priglasilo zadosta dece. Ravnateljstvo se izjavilo, da je premalo učitelov i se pouk zato ne začno pravočasno. Ne yemo, kak je, nego tü pa tam se govori, da neštetni ljudje delajo na to, da bi se meščanska šola v Lendavi zaprla i bi se mesto nje začnola meščanska šola v Beltincaj. Ka je na stvari, boeo znale oblasti. Z naše strani pripomnimo, da Beltinci za meščansko šolo neso primeren kraj, v Lendavi je pa skoro neobhodno potrebna.

— **Posojilnica v Turnišči.** Nova hranilnica i posojilnica, štera ma svoj sedež v hiši g. Jožefa Vojkovič (pri šoli), je v nedelo mela svoj prvi uradni den. Že te prvi den je pokazao, da se novoj posojilnici ne trbe bojati, da ne bi uspevala. Od večih strani so prišli prošniki za posojila, vlagateli pa se tudi drug za drugim oglašajo. Uradni dnevi bodo od zdaj naprej vsakšo nedelo, vsakši četrtek i vsakši svetek. Što šče posojilo ali što šče naložiti peneze, naj se na uradne dneve priglati pri načelstvi.

— **Novi mostje.** Črensovka občina si je dala napraviti dva noviva mosta. Stariva sta bila premaliva i sta ob priliki vnogoga deževja ne mogla püstiti skoz vse vode.

— **Mala nesreča.** Zadnji teden je pelao Bedrnjak iz Črensovec voz sena. Nasproti je privozo automobil, krave so se zosagale, skočile na stran i voz sena se je prevrno. Vekše nesreče ne bilo. Niti ne čüda, če se godijo takše nesreče, ar automobili po naših cestaj tak divje vozijo, da se živina mora sagati.

— **Küpüjte srečke za loterijo Martinišča.**

Država.

Igra v Veržeji. Dekliška zveza priredi to nedelo popoldnevi pretresljivo misijonsko žaloigro „Cinga z Matambe“ v treh djanjih i burko: Ura duhov. Igra bo v Marijanišči i se začne taki po večernicaj. Ar je čisti dobček namenjeni v Sklad v dograditbo Marijanišča, so vsi sotrudniki i prijatelji mladine vlüdno vableni.

4000 rüdarov na cesti. Poroča se, da misli Trbovelska družba skrčiti, deloma pa sčista staviti kopanje premoga. Vzrok tomi je, ar je vlada odpovedala küpüvanje premoga i družba potom nema komi odavati. Če se vlada ne premisli i bo družba istiansko prisiljena zmenšati obrat, bo postavljenih do 4000 brezposelnih delavcov z družinami na cesto. Ka je pravi zrok vladinoga postopanja, se razmi ne mogoče znati.

Iz vlaka je skočo na postaji Vranduk, kde vlak niti ne henja, logar Malkoč. Zadobo je težke poškodbe i je bio nezavesten odpelan v špitalo.

Vucje v Bosni. V bosanskih vesnicaj so se pojavili v velikih trümaj vucje. Najraj napadajo live, napunjene z ovcami. Prava redkost je, da se v tom letnom časi klatijo po vesnicaj vucje.

POLITIČNI ZAPISKI.

Prekmurje je govorilo . . . Istina je, govorilo je. Nego povedalo je čisto nekaj drugoga, kak se tolažijo naši lendavski »neodvisni« hrvatski gospodje. Povedalo je nekaj takšega, da bi jih dugo — dugo vüha bolela. Povedalo je istino, da so oni s svojimi trditvami na laž postavljeni. — Škoda da nas v svojih »Naših novinaj« tak pomilüjejo. Za pomilüvanje ne vzroka, ar smo mi z uspehi svojih shodov še preveč zadovolni. Priznamo celo, da na tak lepe shode prle niti računali nesmo. — Ja gospodje, *Prekmurje* — kak sami pravite — je govorilo i je povedalo, da je slovensko i da ne bo poslúšalo kakših Mosokov Jafetovih i razlaganja kakšega „novova neodvisnoga evangelija“ lendavske izdaje. Vse to je Prekmurje povedalo. I če bi gospod, ki so po našem osvedočenji jako blüzi Mosoka Jafetovoga, prle izdali svoje „Spomine iz XVIII. stoletja“ v „Naših novinaj“, bi Prekmurje tudi povedalo, da tej spomini spadajo v muzej, kak Mosok Jafetov sam s svojimi zastarelimi nazori i svojim navidezno resnim v istini pa naravnost smešnim razlaganjem. — Je prav, da so lendavske „Naše Novine“ pisale o tom, da je Prekmurje govorilo. Čüdno pa je, kak so mogle pisati, če gospodje sami priznajo, da so niti blüzi ne šli. Mogoče so od »Hari Janoša« dobili poročila? Na potom se ne čüdivamo, da so mogli takše stvari zapisati.

Stari Hrvat iz XVIII. stl. Priporočamo, da v svojem raziskavanji idete v čas pred zidanjom babilonskoga törma. Če to včinite, doženete, da so vsi ljudje govorili eden jezik i ne bilo Slovincov, Hrvatov, Starohrvatov, *Vendov . . .* no i se tudi bole približate Mosoki Jafetovomi, ki je tudi šo do Noetovih sinov.

Prekmurški dühovniki ne — slovenski? Što zna slovenski, a govori vogrsko i što zaničüje vse ka je slovensko i govori samo o visikoj nemškoj i vogrskoj kulturi i što si tü pa tam privašči pobožno želo, da bi bilo bolše spadati pod Nemško ali Vogrsko, kak biti v Jugoslaviji, v pravom pomeni istinsko ne — slovenski. Vse edno smo pa radovedni, kak sta se Ljubljana i Maribor izjavila, da prekmurški dühovniki neso slovenski! Čakamo odgovor.

O, Mörskoj krajini je znano, da včasi precü dugo spi, zato se ne čüdivamo, če je komaj 29. augusta zvedelo, da se mi borimo proti. »Hrvataram« za slovenstvo našega Prekmurja. Še malo bi morala spati i te bi mogoče te boj popolnoma prespala.

Domača politika.

Položaj v Beogradu. Razcep, šteri se je začno v vladnih strankaj (v radikalnoj i Radičovoj), se je po občinskih volitvaj v Bêlgradi poostro. Na to je posebno vplivao izid volitev v Bêlgradi samom. Proti vsemi prizadevanji dveh radikalnih strüj je bio zvoljen za varaškoga župana Davido-

vičov demokrat dr. Kumanudi. I v radikalnoj i v Radičovoj stranki se bijeta po dve strüji. Kak voditeli nastopajo v radikalnoj stranki od edne strani Pašič sam, od druge strani pa notrašnji minister dr. Maksimovič. Šteri zmaga i ali sploh pride med njima do popolnoga razaepa, je žmatno povedati. Da je razmerje jako napeto, kaže to, da so bili neštetni Pašičovi zavüpniki pred kratkim pri njem i so ga prosili za tanač, Pašič je izrazo nezadovolstvo nasproti razmeram v stranki i nasproti delovanji vlade. — Še skoro bole oster je boj med Radičom i dr. Nikičom. Od tistoga časa, da je Nikič bio izklüčeni iz Radičove stranke, ne mira i se Radič i Nikič drug drugoga obkladata z jako hüdimi obtožbami. — Pri takših razmeraj ne čüdno, če neštetni politični krogi računajo na to, da bo moralo priti v vladi do spremembe i da se tudi zna zgoditi, da bi zasedli ministerska mesta kakši novi ljudje.

Svetovna politika.

Drüštvo narodov. V ponedlek, 6. septembra se je začnola zasedanje sküpšćine »Drüštva narodov«. Prvo sejo je otvorio predsednik dr. Beneš, čehoslovaški zvünašnji minister. Govoro je o nalogaj »Drüštva narodov« i je povdaro, da je »Drüštvo« od zadnjega zasedanja naprej vno go delalo na vpostavitvi svetovnoga mira i k otvoritvi tranzitnoga prometa. Za predsednika toga zasedanja je bio zvoljeni naš zvünašnji minister, dr. Ninčič. Na sküpšćini je zastopanih 48 držav, 7 držav pa ne poslalo zastopnikov.

Položaj v Španiji. Pred nedavnim se je pojavo nasproti diktatoru Primo di Riveri upor. Upor so začnoli visiki vojaški krogi i je bio zavolo toga tem bole nevarom. V upori je pa tudi Rivera pokazao, da je mož na svojem mestu. Upor je za ednok zadüšo. Neštetni oficieri so znova priznali njegovo oblast. A s tem pitanje upora še ne rešeno i poroča se celo, da bi moglo priti tak daleč, da bi morao Rivera odstopiti.

Nemiri na Kitajskom. Kak poročajo angleški listi, je stanje na Kitajskom za europske velesile precü resno i nevarno. Rdeče čete (uporniki) so na večih krajih zmagovite. Angleška kak tudi druge prizadete oblasti so poslale svoje bojne ladje v bližino pristanišč Kitajske.

Hortijov govor. Ob priliki vogrskoga narodnoga svetka pri Mohači je meo državni predsednik Horthy govor, v šterom je povdaro, da mora priti med Vogrskov i Jugoslavijov do prijateljskoga zblüžanja. Te govor je bio tudi v naših vladnih krogaj z odobravanjom sprejeti. Bilo bi istinsko dobro, če bi prišlo do medsebojnoga zblüžanja, ar bi se potom tudi obmejni odnošaji zboljšali.

Rusko — tursko — perzijska pogodba. V vzhodnih državaj se vsikdar bole kaže nekakša mržaja nasproti Angliji. Ta je po vsaj priliki tudi vzrok da je prišlo med Rusijov, Turskov i Perzijov do pogajanj za neutralnost. Takša pogodba je za slučaj vojske jako velke važnosti.

Podpirajte
„NOVINE“!

GOSPODARSTVO.

Ka bi s sadom?

Kelko je bila letina na ednoj strani slaba, telko je na drugoj strani bolša. Strmeno je bole slabo obrodilo, kak navadno, tudi krumplov proša . . . bo menje kak lani. Zato pa je sad obrodo, kak malogda. Vseserom ga bo zadosta. Pitanje je, kak ga dobro porabiti?

Sliv bo letos jako dosta i če je ljudje za to ponučajo, kak navadno bo žganice, da groza i strah. Ali ne bo škoda, da bi te lepe slive porabili za to „peklensko“ pijačo. Nekelko se lahko napravi, proti tomi nikaj nemamo, nego vse?! Slive se dajo dosta bole porabiti. Lekvara toti pri nas ne delajo, pa tudi ne potrebno, ar je nekoliko draga stvar. Süši pa lahko vsakši i ne košta ga skoro nikaj. Nasušiti kem več sliv. Od toga ma vsakši hasek, tudi deca. I zdrave so sühe slive. Odati se tudi dajo i to mogoče celo za bolšo ceno kak žganica, čeravno, ka s süšenjom ne tolko posla, kak z žganjom.

Za jabuka, grúske se tudi premalo brigamo, čeravno, ka je v njih velikansko bogastvo. Kolko jako dobrih i dragih jabuk ino grúšek se pozapravi za jabučnico, ali grúškovnico — ali pravzaprav za cvič, ar vnogi ne znajo napraviti prave, dobre jabučnice. Od jabučnice nikdar ne telko haska, kak so vredna jabuka, štera se skučejo ino sprejšajo. Najbolše, ka naj bi se z jabuki napravilo, je da se zrela jabuka lepo potrgajo, neskučeno denejo na primeren kraj i kda pride čas, spravijo v peneze. Za lepo jabuko ne žmetno dobiti penez, samo paziti trbe, da se pri trganji ne skučejo, jabuka se naj trgajo, kda so zadosta zrela. Pri nas je dosta zismkih jabuk. Ta majo še vekšo vrednost. Obstoijo jako dugo i okoli božiča ali že po novom leti radi dajo küpci za nja več, kak so istinsko vredna. Istina trüda nekaj je s tak dugim čuvanjom jabuk, a brez trüda se penezi ne slüžijo. Tudi süha jabuka neso brez vrednosti i samo škoda, da se jih več ne posüši. — Najbolše pač je prvovrstna — posebno zimska — jabuka hraniti kak dugo se le da, ostala pa süšiti, a štera tudi za süšiti neso, se naj sprejšajo

V slovenski časopisaj so bili trgovci opozorjeni, da je pri nas letos dosta sadja i povabljeni so, da pridejo se küpüvat Vüpamo, da bodo prišli. Samo mi skrbimo, da bomo tudi meli ka za odajo. Što ma, naj čuva, A kak smo opozorili, naj bo sad istinsko zreli i lepi. Na te način si pridobimo dosta küpcov.

Mlekarska zadruga v Črensovci.

Pred par tedni se je vršo v Črensovci občni zbor „Mlekarske zadrüge“. Naskori po občnom zbori je začnola zadruga delovati i delüje pomali še naprej. Ar se o zadrugi v naših časopisaj ne zadosta govorilo i tak ljudje sosednih občin niti zvedeli neso, da obstoji v Črensovci kakša „Mlekarska zadruga“, zadruga nema zadosta velkoga prometa.

V časi kda je življenje tak žmetno i da se takšov težavov prislüši tolko penez, da se bar za silo da živeti, bi bilo dobro če bi naši kmečki ljudje več pazivosti obračali zadrugi i bi joj pripomagali k vekšemi obrati z mlekem, štero jim vnogokrat preostaja i se porazgübi.

Mlekarkstvo vodi Jožef Horvat (Makotrov) v Črensovci. Ma mašin, šteri vrhnje s sladkoga mleka vzeme, mleko pa ostane skoro tak dobro, kak je bilo prle. Ne samo, da se svinje lahko krmijo z njim, nego je tudi za kühanje. Mleko se sprejema vsakši den zajtra, pa tñdi večer. Mi bomo še več poročali o tom, što pa šče vse na tenko znati, lahko pozvedi pri Horvat Jožefi v Črensovci.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 270 Din., žita 180 Din., ovs 150 Din. kukarice 180 Din., ječmena 190 Din., hajdine 260 Din., proša 215 Din., Živina: Govenska v Ljubljani kg. 7-50—8 Din., teoci 9—10 Din., svinje 12—13 Din. Krma: Sena 60—70 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 40 par, Schiling 8 D., Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška zlata marka 13 D. 53 p., Francoski frank 1 D. 61 p., Švicarski frank 10 D. 96 Taljanska lira 1 Din. 84 par.

Prekmursko kat. podporno društvo sv. Ivana Krstitela

št. 13. spadajoče pod družbo sv. Drüžino. Društvo je ustanovljeno 15 septembra 1920. I. in je najbolše za Prekmurske Slovence in Slovenke v Chicagi. Zavarüje se lahko od 250 do 500 dolarov. Možki in ženske od 16. pa do 55 leta. Deca od 1. leta do 16. Deca plačujejo vsi po ednoj ceni 15 centov na en mesec, a stareši pa po svojoj starosti, či se mladi da notri menje, či stareši več. Seja je vsakšo 4. nedelo v meseci ob 2 vöri popoldne v Cerkvenoj dvorani sv. Štefana, Lincoln, št. po 22 Pl. V slučaji poškodbe član ali članica dobijo za 6 važnejših operacij 75 dol. za zgübo ednoga oka 100 dol. za 2 oke 250 dol. tak ravno za roko ali nogo či je več nej za delo. Za 4 prste na roki ali na nogi 50 doll. Odborniki so: predsednik Andrej Glavač, 1844. W. 22. Pl. podpredsednik Martin Gabor, tajnik Štefan Foijs 1929 W. 22 Pl. blagajnik Ivan Denša 2730 Arthington št., zapisnikar Matjaš Hajdinjak, nadzorniki: John Horvat, Mihal Haklin, Frank Jörkiš, društveni voditeo Janoš Hren, vratar Štefan Majcen.

Mlinske knjige

! Trgovske knjige !
! Pergament papir !
! Creppapir !
Pisemski in kancelarski papir se dobi na veliko in na malo
p r i
I. HAHN
Murska Sobota.

Mali oglasi.

Amerikanci i drügi gospodje!!

Lepa prilika: Hiša enonadstropna na prodaj v mestu Laško pri Celju na glavnem trgu. Dober prostor za gostilničarja, trgovca in druge obrtnike. Tu je tudi letovišče in Radiotermalno kopališče. Cena se zve pri lastniku Franc Vrbnjak Laško, šte. 59. pri Celju.

PRODA SE

dve lepivi posestvi, vsakše po 18 plügov zemle z inventarom ali brez inventara, kak se küpci dopadne. Küpci se naj zglasijo v gostilni VIKTOR MAITZ v Gorajem Cmureki, p. Apače.

Samostalno podporno društvo „SVETI KRIŽ“ v Chicagi Ill.

je jako dobro za prekmurske Slovence i Slovenke. V društvo se sprejmejo možki od 16. do 50. ženske pa od 16. do 45. leta. Vstopnina eden dolar pri sprejemi v društvo, mesečna plačila za društvo eden dolar. Za to plačilo dobi vsaka kotruga ob priliki betega vsaki den eden dolar podpore, za smrtino pa 500 dolarov. Kotrig ma 215, gotovščine 8000 dol. Seje se vršijo vsako drügo nedelo v meseci popoldne ob treh na No 1802 S. Racine Ave.

Odborniki so: predsed.: Štefan Rosi prodpreds.: Ignac Krapec, nadzorn, predsed.: Martin Kelenc tajnik: Štefan Hozjan, podtajnik: Martin Horvat, blagajnik: Štefan Jakšič, paziteo betežnih: Mihael Gjörök, računovoditela: Matjaš Grúškovnjak i Jožef Curič, paziteo društva: Štefan Vučko, vratar: Ivan Černjavič.

HRANILNICA i POSOJILNICA v TURNIŠČI

Obrestüje na hranilne vloge po 8%. Uradne vöre vsakšo nedelo i svetek.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da bom imel že za prihodnjo šolsko leto v zalogi.

šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri večjem naročilu.

Priporočam se

I. HAHN

trgovina s papirjem in knjigami v MURSKI SOBOTI.

KMEČKA POSOJILNICA v MURSKI SOBOTI

r. z. z n. z. uradüje vsako nedelo.

Obrestüje hranilne vloge po 8%. Kmečki penezi naj se vložijo v kmečko posojilnico naj slüžijo kmečkomi ljudstvi.

Naročnina ino oglasi se sprejemajo za „Novine“ pri
I. HAHN ERDÖSI
trgovina s papirjem, s pisarniškami in šolskimi potrebščinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti. BARNABÁŠ
trgovci z papirrom igračami v Murski Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.

Dve novivi senji

je dobila črensovská občina. PRVO živinsko i kramarsko je 20. oktobra, DRÜGO samo živinsko pa je 14. marca. Poleg toga, ta starivi senji obdržanivi kak dozday v ponedlek po sprotoljšnoj i jesenskoj križoskoj nedeli. Senja v Črensovci se sama priporočajo.

OBČ. ODBOR.

Važno!

Potniki, ki želijo iti v Ameriko naj se zglasto pri podzastopstvu parobrodskega društva

„LOYD SABAUDO“
v DOLNJOJ LENDAVI.

Društvo je eno najmočnejših, ki razpolaga z najmodernejšimi parniki, prevažajo vse prekomorske kraje po zelo nizkih cenah. V Brazilijo, Uruguay, Argentinijo in Australijo za 48 dolarjev bolj poci kak druga društva. Vozi vsaki mesec.

Vse informacije in izposlovanje potnega lista kakor tudi drugih potrebnih dokumentov pri podzastopniku JOSIPU GRČA v pisarni hišt. 57. brezplačno vsaki dan.